במרוקא למקניא "לאפוקי מדלוי דאמר

בכליו של מקנה קמ"ל למקניא ולא לקנויי

ביה רב פפא אמר למעומי ממבע ורב זביד

ואיתימא רב אשי אמר ילמעומי איסורי הנאה

איכא דאמרי ביה אמר רב פפא למעומי

מטבע דכשר אמר רב זביד ואיתימא רב אשי

למעומי איסורי הנאה אבל יימוריקא לא

אצטריך: אסימון קונה את המטבע וכו':

מאי אסימון אמר רב מעות הניתנות בסימן

לבית המרחץ מיתיבי יצאין מחללין מעשר שני על אסימון (6) ולא על מעות הניתנות בסימן לבית המרחץ מכלל דאסימון לאו

מעות הניתנות בסימן לבית המרחץ וכי

תימא פרושי קמפרש והא לא תנא הכי

ימחללין מעשר שני על אסימון דברי רבי

דוםא וחכמים אומרים אין מחללין ושוין שאין

מחללין על מעות הניתנות בסימן לבית

המרחץ אלא אמר רבי יוחנן מאי אסימון

יפולסא ואזרא רבי יוחגן לטעמיה דאמר

ר' יוחגן רבי דוסא ורבי ישמעאל אמרו דבר

אחד רבי דומא הא דאמרן רבי ישמעאל מאי

היא דתניא יוצרת הכסף בידך לרבות כל

דבר הנצרר ביד דברי רבי ישמעאל רבי

עקיבא אומר ילרבות סכל דבר שיש עליו

צורה: כיצד משך הימנו פירות ולא נתן

לו מעות אינו יכול לחזור בו וכו': יאמר

ר' יוחנן דבר תורה מעות קונות ומפני מה

אמרו משיכה קונה גזירה שמא יאמר לו

נשרפו חמיך בעלייה סוף סוף מאן דשרא

דליקה בעי שלומי אלא גזירה שמא תפול

דליקה באונם אי מוקמת להו ברשותיה מסר

נפשיה מרח ומציל ואי לא לא מסר נפשיה

מרח ומציל ריש לקיש אמר משיכה מפורשת

מן התורה מאי מעמא דריש לקיש אמר קרא

יוכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך ״דבָר הנקנה מיד לִיד ורבי יוחנן

אמר מיד למעומי קרקע דלית ביה אונאה

וריש לקיש א"כ לכתוב קרא וכי תמכרו ממכר

סמיד עמיתך אל תונו או קנה למה לי שמע סמיד עמיתך

מינה למשיכה ור' יוחנן או קנה מאי עביד

ליה מיבעי ליה לכדתניא יוכי תמכרו ממכר

א) [ל"ל מרוקא. יעב"ץ],

ל) [כתי מנוזקט: תכיין, 3) מע"ש פ"א מ"ב, 1) [עדיות פ"ג מ"ב

זוחפחה דמנושר שני פ"הו.

ד) נעי׳ תוספות שבת סה.

ד"ה ליעבד ותום' עירוביו

לא: ד"ה שפדאו ותוס' לעיל

ה) ולקמן נד.ן, ו) לעיל מו:

[מו.] עירובין פא: חולין פג. קדושין [כו.] כח:,

ז) [לקמן נו.], ח) ואולי ל"ל

לו, (זה, מטיל מוד.) (קמן דף לפתן דף לט. ב"ק דף עט., לי [וע"ע מוס" עירובין פא: ד"ה

נוס' עירובין פא: ד"ה שמא], מ) [לקמן מח:],

עמיתך], ט) [לקמן י) [לעיל מד.],

עין משפם נר מצוה

לה א ב מיי׳ פ״ה מהל׳ מכירה הל׳ ח ועי׳ בהשנות ובחניד חשנה סמג עשיו פב טוש"ע ח"מ סי׳ קלה סעיף ב ועיין :בכ״מ לו ג ד מיי' פ"ד מהלי מעשר שני הלי ט [טוש"ע י"ד סיי שלא סעיף

קנחן: לו ה מיי פי"ב מהלי מכירה הלי א ופי"ג הלי ד סמג לאוין קע טוש"ע ח"מ סי׳ רכז סעיף ם. לח ו מיי שם פ"ג הל' ד והל' ה' סמג עשין פב

מוש"ע ח"מ סי׳ קנח סעיף

תורה אור השלם ו ונתתה בכסף וצרת הַבְּּפֶּטֶף בְּּיָדְרְּ וְהְלַכְּתְּ אֶל הַבָּּפֶחף בְּיִּדְרְּ וְהְלַכְתְּ אֶל זַבְּאֶר יִבְּחַר יִיְּ

אַלהֵיך בו:

וְכִי תִמְכְּרוּ מִמְכְּר לְעַמִיתֶךּ אוֹ קְנה מִיַּד עַמִיתֶךּ אַל תונו אִישׁ אָת ויקרא כה יד

דררות וד רד

רבינו חננאל במרוקא פי' מרוקא גרעינא של תמרה שמחליקין בה תפר הנייר. למיקניא לאפוקי מדלוי דאמר בכליו של מקנה קמ"ל למיקנא ולא לאקנות. דב פפא אמו במנא לאפוקי מטבע. דכשר לאפוקי איסורי דכשר לאפוקי איסורי הנאה. אבל מרוקא לא צריך דהא לית ביה מששא. הא דרב (b) ושמואל דחויות הן ורב נחמן ורב פפא . תרויהו מודו במנא דקני. אסימון קונה את המטבע. אסימון אמר רב מעות הניתנות סימן לבית המרחץ. פירוש מעות ידועות שרשום בהן שם בעליהן וכל עת שיכנס למרחץ נותן . לבלן אחת מהן כדי שידע כמה פעמים נכנס שיוע כמה פעמים נכנס ורחץ במרחץ ובאחרונה מוציא הבלן המעות . הרעות הללו שניתנו לו הועות האלו שניוננו לו בדרך סימן ומקבל כנגדן מעות יפות ונוטל הללו בעליהן. ומותבינן עליה נין מחללין מעשר שני על אין מחללין מעשר שני על מעות הניתנות ל) בסימן לבית המרחץ (מכלל דמחללין באסימון). ש״מ דאסימון אינו מעות הניתנות בסימן לבית המרחץ. וכי תימא מפרש הוא והכי קתני אין מחללין על אסימון ומאי ניהו מעות הניתנות במרחץ והא לא תני הכי דתניא מחללין מעשר שני על אסימון דברי ר' דוסא וחכמים אומרים אין מחללין. ושוין שאין מחללין על המעות הניתנות בסימן למרחץ. אלא אמר . מאי אסימון פולסא וזהו אסימון. ר' דוסא סבר לה . בר׳ ישמעאל דאמר וצרת כו ישמעאל ואמו וצוות הכסף בידך לרבות כל דבר הנצרר. ואע״פ שאין עליו צורה מחלליז עליו מעשר

דהלכה כלב ואמרינן נמי פרק השולח (גיטין דף לט: ושם ד"ה משום) מיעוט בו ולא בדבר אחר: לא אלטריך. למימר דלא קני: **הניסנוס** גבי ההיא אמתא דאמר לה קני הא וקני נפשך אתא לקמיה דרב נחמן בסימן. הבלן מקבל סימנין מיד הנמנין לרחוץ בבית המרחץ

אמר ליה לא עשה ולא כלום דהוה ליה כליו של מקנה: **וכי** תימא פרושי קמפרש. ולא מגרום וי״ו דועל מעות הניתנות במרחך:

נשרפו חמיך בעלייה. הקשה ריב"ן אמאי הפקיעו חכמים קנין מעות שהוא מדאורייתא ליתקנו שילטרך שניהם מעות ומשיכה וחירן אי משיכה לבדה לא תקנה יאמר לוקח למוכר נשרפו חטיך בעלייהי : אר אמרת בשלמא מעות קונות משום הכי מוכר הדר ביה ולא לוקח. פרש"י דטרח מוכר ומליל משום שיכול לחזור בו אם יוקירו ולוקח לא יחזור אם יוולו וא"ת וכי תקנו משיכה בשביל שאינם מהוגנים דטרח ומציל לפי שאם יוקירו יחזור ויקבל עליו מי שפרע שלדיקים לא יחזרו לעולם אפילו אם יוקירו וי"ל דודחי לא תקנו אלא משום שאינם מהוגנים שיניחו פירות חבריהם לשרוף ור"ת מפרש דאם נשרפו יכול הלוקח לחזור אפילו לר' שמעון דלקמן (דף מט:) אמתניתין דר"ש אומר כל שהכסף בידו מייתי עובדא דההוא גברא דיהב זווא אחמרא ובעו למנסבי׳ דבי פרזוק רופילא אמר רב חסדא כדרך שתקנו משיכה במוכרים כך תקנו בלקוחות משמע דאף לר"ש אית ליה דרב חסדא ואפי׳ מי שפרע ליכא כיון דאיכא הפסד לגמרי מדלא א"ל זיל קבל עלך מי שפרע כדאמר ר' יוחנן לרבי חייא בר יוסף דובין מלחא ואייקר כו'ש ולכך טרח מוכר ומציל שלח יחזור בו לוקח ולא יעמוד אפילו במי שפרע ואפילו משום יוקרא וזולא יכול לחזור בו לוקח אף לר"ש כדמוכח פרק איזהו נשך (לקמן דף עד:) דקאמר כי קאמר ר"ש מוכר חוזר ולא לוקח בחד תרעא שעמד השער במקומו בתרי תרעי מי אמר לשם יודה דאף לוקח יכול לחזור דאי לא תימא הכי מי שפרע בלוקח לית ליה והא דקאמר בשמעתין דר"ש לית ליה דרב חסדה היינו היכא דלה הוזל ולה הוקר דלרבנן ורב חסדא שניהם

חוזרים ולר"ש מוכר יכול לחזור בו

מפני שהכסף בידו ולא לוקח:

אל תונו האין לי אלא שנתאנה לוקח נתאנה מוכר מנין תלמוד לומר או קנה אל תונו וריש לקיש תרתי גמר מיניה תנן יר"ש אומר כל שהכסף בידו ידו על העליונה מוכר הוא דמצי הדר ביה לוקח לא מצי הדר ביה אי אמרת בשלמא מעות קונות משום הכי מוכר מצי הדר ביה לוקח לא מצי הדר ביה אלא אי אמרת מעות אינן קונות לוקח נמי ליהדר ביה אמר לך ריש לקיש אליבא דרבו שמעון לא קאמינא כי קאמינא אליבא דרבגן בשלמא לריש לקיש היינו דאיכא בין ר' שמעון לרבנן אלא לרבי יוחנן מאי איכא בין ר"ש לרבנן איכא בינייהו דרב חסדא ידאמר רב חסדא כדרך ושתקנו משיכה במוכרין כך תקנו משיכה בלקוחות ר"ש לית ליה דרב חסדא רבנן אית להו דרב חסדא תנן אבל אמרו מי שפרע מדור המבול הוא עתיד ליפרע ממי שאינו עומד בדיבורו אי אמרת בשלמא מעות קונות משום הכי קאי באבל אלא אי אמרת מעות אינן קונות אמאי קאי באבל משום דברים ובדברים מי קאי באבל והתניא

> המטבע ואין מטבע קונה מטלטלין אלא לקבל מי שפרע. כל המטלטלין קונין זה את זה והוא ששמו כל אחד מהן בפני עצמו בשומא ברורה ובדמים ידועים שאם לא יעמידו כל אחת מהן בדמים ידועים לא סמכי ולא מקנו להדדי. תלמוד ארץ ישראל ברורה ובדמים ידועים שאם לא יעמידו כל אחת מהן בדמים ידועים לא סמכי ולא מקנו להדדי. תלמוד ארץ ישראל ר' אבא בשם רב המחליף אמכורוקולין באמכורוקולין קנה. כריכות של ידיעות נקראות בלשון יון אמכורוקולין: מתנ" כיצד המטלטלין קונין את המטבע משך ממנו פירות ולא נתן לו מעות אין יכול לחזור בו. נתן לו מעות ולא שוני לבנו הנסוסטרון קורן אות המסבר פסים טובה בירות האימון אמר היותנן דבר תורה מעות קונות הג גופו קונה מעות לא כל שכן מפני מה אמרו משיכה קונה גזירה שמא תפול לו דליקה באונס אי אמרינן לא קני לוקח עד דמשיך מעות לא כל שכן מפני מה אמרו משיכה קונה גזירה שמא תפול לו דליקה באונס אי אמרינן לא קני לוקח עד דמשיך ואכתי בחזקתיה דמוכר קיימי טרח ומציל ואי לא לא טרח ומציל. ריש לקיש אמר משיכה מפורשת מן התורה שנאמר או

מרוכא. פירוש גרעיני תמרה שמחליקין בהם את הקלף: מרוקא. כלי העשוי מגללי בקר: למקניא. משמע לקנות בו ולא לאתא פירוש בכליו של מקנה. משמע משמע להקנות בו אלמא כליו של קונה קאמר: כיה. משמע

לדעת כמה הם ולפיהם יחם המים ויכין אלונטיאות ונותנין לו מעות פחותות ורעות בסימן: פולסת. מחוסר לורה וקורין לו פלדו"ן: ואזדא רבי יוחנן לטעמיה. מדאוקי לרבי ישמעאל דפליג על כל דבר שאין . עליו צורה להתיר חילול עליו דאמר כר' דוסא אשמועינן רבי יוחנן דאסימון דר' דוסא דבר שאין עליו לורה הוא: למעוטי קרקע מאונאה. דאישתעי ביה קרא אתי דכיון דאינה ניקחית מיד ליד אין בו אונאה: נכחוב כי חמכרו ממכר מיד עמיחך אל סונו. מאי או קנה להכי כתביה למסמך קנין למיד לומר שאין נקנה עד שילה מיד וה ליד וה: סרסי גמר מיניה. אונאת מוכר מאו קנה אל תונו ומשיכה מדסמך מיד ללשון קנין ולא סמכיה לממכר: **כל** שהכסף בידו. פליג אדרבנן דאמרי נתן לו מעות יכול לחזור בו זה וזה ופליג ר' שמעון ואמר לא יחזור אלא מוכר: אי אמרת בשלמא דבר **תורה מעות קונות.** ומשיכה תקנתה דרבנן היא אתא ר' שמעון למימר דיינו אם אמרינן חזרה במוכר דמכי מוקמת להו ברשותיה לחזור בו חם הוקרו מסר נפשיה לאצולינהו מימר אמר עדיין שכרי תלוי בהם שאם יתייקרו אחזור בי ולוקח לא מלי הדר ביה דמעות קונות אלא אי אמרת מן התורה מעות אינן קונות לוקח נמי יחזור: חליבה דר' שמעון ודחי לח קחמינה. דר׳ שמעון סבירה ליה משיכה תקנתא דרבנן היא: כי קאמינא אליבא דרבנן. דאמרי לוקח נמי חוזר משום דמעות אינן קונות כלל: בשלמה לריש לקיש. דחמר לרבנו משיכה דאורייתא היא: היינו דאיכא בין ר' שמעון לרבגן. כלומר בהא פליגי והאי טעם יהבו למלתייהו דרבנן סברי משיכה דאורייתא והלכך לא שנא מוכר ול"ש לוקח מצי הדרי ור׳ שמעון סבר משיכה תקנתא דרבנן היא משום דנטרח בהו הלכך למוכר הוא דעבוד רבנן תקנתא דליהדר ולא לוקח: אלא לרבי יוחנן. דאמר לרבנן נמי משיכה תקנתא דרבנן היא: מאי איכא בין ר' שמעון לרבנן. כלומר במאי קמיפלגי ומה טעם נותנים לדבריהם: כדרך שתקנו משיכה למוכרין. לחזור בו

הגהות הב"ח (h) גם' על אסימון ועל מעות כל"ל וחיבת ולא

גליון הש"ם :כעין זה גיטין ד' יז ע"ב

: נמחק

לעזי רש"י **פלדו"ן** מתכת לפני שהוטבעה כה צורת

מוסף רש"י דבר תורה מעות קונות. ראה לעיל מו ב ולרף לכאן.

רבינו חננאל (חמשך) קנה דבר הנקנה מיד ליד. ור׳ יוחנן אמר לך מיד למעוטי קרקע דלית ביה אונאה ובין מוכר ובין לוקח תרוייהו אית להו אונאה. ומותבינן לריש לקיש תנן ר' שמעון אמר כל שהכסף בידו שמעון ידו על העליונה [']ודייקינן מינה מדקתני כל שהכסף מינה מוקותי כל שהכסף. בידו הוא יכול לחזור בו לבדו ש"מ מוכר הוא שיכול לחזור בו ולא שיכול לווווו בו ולא לוקח שאם נאמר גם הלוקח אם כספו בידו ופירות לא משך יכול למימר מכדי דמים לא נתן פירות לא משר במה יקנה פירות אלא על המוכר לבדו אמר ר' שמעון . אם הכסף בידו והלוקח אם הכסף בידו החזקה עדיין לא משך הפירות יד המוכר על העליונה. בשלמא אי אמרת מעות קונות וכיון שנתן הלוקח מעות קנו לו מעותיו. ומשום תקנה דלוקח שלא יאמר לו נשרפו חטיך בעלייה אוקמו רבנן . הפירות ברשות המוכר עד שימשכם הלוקח משום הכי אמר ר' שמעון יכול מוכר למימר הואיל ואי מתניסו פירי לדידי מתניסו אכתי לדידי נינהו ולא זכה בהו לוקח הלכד אי בעינא למהדר הדרנא בי אבל לוקח מאי אית ליה למימר הא קנו לו מעותיו ומשום תקנה דידיה אוקמינהו רבנן לפירי ברשות מוכר

דלחייב באונסין עד שימשוך הלוקח קשיא לריש לקיש ואמר ריש לקיש אליבא דר׳ שמעון לא קאמינא דודאי מעות קונות יוריים באונטין כן שיכושון התקוו קשא לורש קיש האם ורש קיש הגבה ורשש קיש הגדיבה ורשבונון לא קאמינא היורה בשות קומה סביראי לזה כי קאמינא להנת קמא דסבר משיכה והרוייה והמוכר והלוקות מצו הדרי כל זמן דלא משך. ואמר בשלמא לריש לקיש דאמר ת״ק סבר משיכה קונה מן התורה וכל זמן שלא משך שניהן יכולין לחזור בהן. ור׳ שמעון סבר מעות קונות ואם קבל המוכר מעות המוכר יכול לחזור בו ולא לוקח נמצאת חלוקתם ת״ק סבר משיכה קונה ור׳ שמעוז סבר מעות קונות האם קבר התוכם מכוח המהכל כל לחזה בית להקרוב מהמחור קומנה לקבר משכח הבודה של מבוד מבית המהחור שמנים בל ממא פליגי אלא לרי יודען דאמר ת"ק דבר תורה מעות קונות סבירא ליה ור" שמעון מעות קונות נמי סבירא ליה במא פליגי ופרקי [דפליגי] בהא דוב חסדא דאמר כדרך שתקנו משיכה במוכר כך תקנו בלוקח ת"ק אית ליה דרב חסדא ור' שמעון לית ליה דרב חסדא ודייקינן מתני' דאבל אמרו כר' יודען דאמר דבר תורה מעות קונות.

המוכר כל זמן שלא משך הלוקח:

כך תקנו חלמים משילה ללוקח.

לחזור בו בשביל אותה תקנה עלמה

דנשרפו חטיך דכ״ש כי מוקמת

לחזרה נמי ברשות לוקח מסר נפשיה

המוכר וטרח ומליל שאם יראה

הלוקח דליקה באה יאמר חוזרני

בי ולקמן (דף מט:) אמרה רב חסדא גבי ההוא דיהב זוזי

אחמרא שמע דבעו למינסביה דבי

פרזוק רופילא והדר